

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hónapra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasáboptetősor egyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlór 4 hasáboptetősorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Csütörtök, január 31.

22. szám.

Manőverek.

I.

(—) Én bizony nem csodálom, mert hát csunya mesterség az a reakció nagyon, s e szerint, ha a reakzionariusok is új hivatalos címet keresnek s a reakció férgei is az agrarius suba számai közt igyekeznek megférni, én bizony nem csodálom. Ha a közlegő reakció kigyóinak veszedelmes sziszegését, ne hogy az ásó kapa elleneik fordítottassék, tehát agrarius lármaival igyekeznek álcázni, abban sinez valami csodálatra méltó história. A kigyó is élni akar. És mivel hogy paradicsomi ezime ellen nagy ellenszenvnek a mutatkozását látja, hát úgy is kigyó természet a bőr változtatás, és így lézen belőle agrarius. Ha a vagdaltból lehet kotlett. a puhított marha husból pedig filé, hát miért ne lehetne a reakzionariusból agrarius? És hogy a divatos étlap zavarba ne hozzon bennünket, hát csak a czimekkel kell tisztában lennünk, s ha egyszer tudjuk, hogy a szül sült nem egyéb, mint fiatal sertés hus, hát a czimmel nem hagyjuk magunkat lefoztetni.

Aztán meg a „Pesti Napló“-nak is élni kell, s ha véletlenül meg nem történik a galiba, hogy a hivataloktól elmaradt volt jobboldali képviselők a szabadelvű pártból kilépnek, már azóta csontjai is rég elhamvadtak volna, s nevének csak az elmúlt idők statisztikájában emlegetnek; de mert hát a galiba megtörtént, a partra dobott lihegő amphibiium ismét víz alá került, most hol vizen, hol szárazon, de a galibákból csak megelégedél; sőt a mint látszik, határozottan szilárd talajra kezd kapni s a reakció, — pardon! — az agrarius politika hirdetési közvetítőjéül csapott fel.

És ha olyan nagyon szerelmes az

ország népe a „habarék“ és a „reakció“ meg „agrarius“ czimbe, hát ez előtt az élni akaró lap előtt méltán leveheti a kalapot, mert ha ez nincs, a habarék már régen elpusztul és a reakció nem üti fel az ő fejét soha, mert nem tehette volna organum nélkül; s e szerint, ha e pártok létezéséért az érdem kuforrásait keressük, hát ezt a hazafias kuforrást okvetlen a „P. N.“ existenciájában találjuk fel.

És ha most már azon hazafias szolgálatokért valaki, nevezett lap iránti hála érzelmeinek óhajta adni kifejezést, kérjük egyenesen hozzáfordulni, mert ezen érdemekben csakugyan nem osztozhatik vele senki. Igen tisztelt prenumeránsainak tehát, kik az ő ízeiket ezenképpen fejezik ki, — gratulálunk!

Mintán pedig a keresztények és zsidók közötti polgári házasság kérdése ismét szőnyegen forog, jó lesz talán az ellenzék egyrésznének és ezen rést famozus sajtójának magatartását megbeszélni, amennyiben a madarat tolláról, az embert szaváról szokták megismerni.

Hát kérjük alásan; amint azt már igen bölcsen tudni is méltóztatnak, a famozus sajtó, amint nevezett törvényjavaslat is Bécshez folyamodott főrendek által, Windischgrätznek és Metternichnek segélyével vissza nem utasított — hát mondom a javaslatot a famozus sajtó minden erejéből protogálta; de amint a javaslat visszautasított, a famozus sajtó ezt gondolá vala:

„Halt! Megálj!“ Tisza megbuktathatási szagot érzek! Más lyukból kezd fújni a szél. Meg kell fordítani a vitorlákat. És neki ment egyenesen a javaslat derekának.

— A képviselőház munkarendje. A „Bud. Corr.“ jelenti: A költségvetési törvényjavaslat szövege már végleg megállapított és holnap kinyomtatva szétosztatik a

képviselők között, úgy hogy az appropriatio fölötti vita az esetben, ha a főrendiháznak a keresztény-zsidó házasságról szóló törvényjavaslat iránti üzenetének tárgyalása e héten befejeztetik, a jövő hétfőn megkezdődhetik. A pénzügyi törvényjavaslat változatlanul azon végszámokat tünteti fel, melyeket a pénzügyi bizottságnak az 1884-iki költségvetés fölötti jelentése tartalmaz, minthogy a költségvetési vita alatt egyetlen szám sem szenvedett változást. Az appropriatio fölötti vita valószínűleg csak egy vagy két ülést fog igénybe venni, habár az ellenzék pártok meg is ragadják az alkalmat, hogy általánosságban tartott programszerű nyilatkozatokat tegyenek. Az appropriatio feletti vita után tárgyalásra kerül a Szolnokra áthelyezendő törvényesszék iránti törvényjavaslat, a mely esetleg nagyobb vitát fog előidézni, továbbá az egyes községeknek más meggyékebe lendő kebelezése iránti törvényjavaslat, továbbá az azon intézkedésekről szóló törvényjavaslat, a melyek a szegedi kir. biztosság feloszlása a következtében szükségességeknek mutatkoznak! Ezek elintézésével a költségvetésnek a főrendiházban leendő tárgyalása után, a szeszadóreformról szóló fontos törvényjavaslatnak a képviselőház napirendjére lendő tüzeze van szándékba véve. A költségvetési javaslat tárgyalása a főrendiházban alig fog egy-két ülést igénybe venni.

Ugyan e tárgyban jelenti az „Országgyűlési Értesítő“:

A költségvetés tárgyalása után, mely az appropriatio kérdésével véget ér, a képviselőház bizottságainál tárgyalás alatt levő törvényjavaslatok, névszerint a közigazgatási bizottságnál az 1879. XX. t. cz. megszüntetése és Szegeden szükséges átmeneti intézkedésekről szóló törvényjavaslat, továbbá az igazságügyi bizottságnál levő törvényjavaslat, mely az irói és mivészi jogról szól, — fognak tárgyalás alá vétetni azon sorban, a mint a bizottságok részéről a házhoz beadatnak. Azután a szeszadóreform törvény módosításáról szóló javaslat vétetik fel, melyet febr. 14-én kezd tárgyalni a pénzügyi biztosság.

A vita a képviselőházban az appropriatio kérdése fölött valószínűleg csak a jövő hétfőn fog megkezdődni. A pénzügyi bizottság ugyanis holnap veszi tárgyalás alá a költségvetési törvényt és jelentését a

esütörtöki ülésben fogja a képviselőház elé terjeszteni. A ház a bizottság jelentésének kinyomatását el fogja rendelni és a szabályok értelmében három napi időt enged a pártkörök tanácskozásainak, melyek befejezte után a ház megkezdí s vitát, mely ezuttal egyszersmind a költségvetés általános vitáját is magában fogja foglalni.

A vegyes házasság a szabadelvű pártban.

Budapest jan. 30.

Az országgyűlési szabadelvű párt mai értekezletén a vegyes házasságról szóló törvényjavaslat tárgyában a főrendiház által küldött üzenet képezte a napirend tárgyát.

Vizsolyi elnök megnyitván az értekezletet s bejelentvén a napirend tárgyát, szót emel.

Tisza Kálmán miniszterelnök, kifejtvén, hogy miután a jelen viszonyok szerint nincs kilátás arra, hogy a törvényjavaslatot, ha az harmadszor is visszaküldeték, a főrendiház elfogadná: azon eljárás módját fogja a ház elé terjeszteni, hogy a törvényjavaslat a napirendről jegyzőkönyvi határozattal levétesse, a kormány pedig arra utasítassék, hogy alkalmas időben a házassági kérdés megoldásának megfelelő javaslatot terjeszsen elő. Ezek alapján javaslatba hozza az előterjesztés elfogadását, melyhez az értekezlet, a miniszterelnök szavait helyesléssel fogadván, Busbach Péter, Rakosky István, Teleszky István, Hoffmann Pál, Rossival István, Csernátony Lajos, Ivánka Imre, Körössy Sándor, Herics Antal és Horváth Gyula felszólalásaik után hozzájárult.

Bécsi útjára vonatkozólag megkérdezte, Tisza miniszterelnök azon nyilatkozatot tette, hogy nem specialiter ezen kérdésért első sorban, hanem a horvát ügyben teendő jelentéstételt végett ment Bécsbe. Természetes, hogy a vegyes házasság kérdésében is jelentést tett, és miután az mondatott, hogy a korona bizalmát nem bírja, pedig minden alkotmányos monarchiában a törvényhozó testület és a korona bizalmára van első sorban szükség, kivált oly viszonyok közt, mint nálunk, midőn nehézkérdések kerülnek megoldás alá: az iránt is tájé-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A halott völegény.

Beszély.

A. T. után.

(Vége.)

— Lehetetlen!
— Ma délelőtt 10 órakor fogják eltemetni s ön csak felfogja, hogy nekem nem ezabad hiányoznom.
Bieuville ur nagy szemeket vetett a fiatal emberre.
— Helyén van önnek az esze uram?
— Fájdalom nagyon is helyén van; épen azért nem akarok pontatlan lenni, mert ez csak hitelemnek árthatna.
E tréfás szomorúsággal ejtett szavak után, Eduárd vállára vette porköpenyét s elvált Bieuville urtól. Midőn hátat fordított, a nyaralónak, két könyesepp gördült végig arcán.
A jó öreg ur még mindig azon a helyen állt; csodálkozva csóváltgatta fejét s nem tudta mit gondoljon a dolog felől. A tréfát eleintén meglehetősen szomorúnak s izetlennek találta, később azonban valami pajzanságot gyanítva, megnyugtatta magát s nőjéhez és leányához futott, hogy a furcsa történetet nekik elbeszélje.
— Meglásd anyjok, mi egy igen furfangos és élezes vót kapunk, — s oly jó izüen nevetett, hogy szinte könyezett bele.
Clemenzét a hír egy kissé meglepte és elkedvetlenítette. O több ragaszkodást és kevesebb élezt óhajtott volna.
Ezalatt elmúlt a nap, s eljött az este is; de a völegény még mindig késett. A kis család nyughatatlankodni kezdett a fiatal ember hosszas elmaradása felett s valami komoly bajtól féltette. Midőn végre Bieuville ur megúnta a várakozást, egy futárt menesztett Párisba, hogy a „Richelieu“-féle

szállodában tudakozódjék. Éjjel tájban megjött a futár, s azon leverő hírt hozta, hogy: Paul de Cerigny tegnapi délután néhány órával megérkezte után rosszul lett és meghalt, s ma d. e. 10 órakor eltemették.

V.

Ezen trago-comicus esemény óta három egész hónap telt el.
Az élő nem tért többé vissza; a halott pedig még keveseb.

A bájos Clemence, völegényének talányos eltűnését nagyon szivére vette. Napról napra szomorubb lett, s hervadozni kezdett, mint a mesebeli hóvirág, mely egy áprilisi napsugár családka szavaira hallgatott.

A bölcs orvosok tengeri fürdőt javasoltak számára, Bieuville ur pedig meghallgatta a jó tanácsot, s szeretett gyermekével haladéknélkül Havréba utazott.

Tengeri-fürdő a lélek betegsége — a szerelem szenvedése ellen! . . . No de a tudomány nem kételkedik semmi fölött.

Egy este a kis család épen a tengerparton sétálgatott, midőn Clemence hirtelen ijedt sikoltással vetette magát atyja karjaiba.

A kikötő melletti épületek egyikéből Eduárdot magát vagy legalább is lelkét látta kisuhanni.

Bieuville ur podagrája szerencsére épen egy negyedórai szünetet tartván, a jó öreg rögtön megiramodott a mondott irányban, s utczáról utczára követte a fiatal embert mindaddig, míg végre egy vendéglő elért utólérte, s vele együtt lépett a szobába.

— Amint látom uram, kezdé Bieuville ur, midőn Eduárddal szemközt állott, az ön temetése szerencsésen ment végbe.

A fiatal ember szégyenben és zavarában szeretett volna a föld alá sülyedni.

— Oly hosszú ut után, a minőt ön tett a másvilágba és vissza, alig nézhet ki

az ember jobban, mint ön. Fogadja bókomat.

— Uram, — szólott most Eduárd — önnek joga van gunyt izni belőlem, mert nagy igazságtalanságot követtem el ön ellen; de engedje meg mégis, hogy én is igazolhassam magamat . . .

— Valóban kíváncsi vagyok hallani, mi módon fogja ön magát igazolni, mert: hogy Paul de Cerigny meghalt, hogy ön Marseilletől Párisig vele utazott, hogy viszonyával megismerkedett, s végre a szerencsétlen eset után papírját magáévé tette, s őt személyes jogaiban diéséretreméltó módon helyettesítette, — részint megtudtam, részint kitaláltam . . .

— Ugy van uram; de ezt nem találta ön ki, hogy én azon becsületes szándékkal indultam önhez, hogy önt és családját Paul szomorú végéről tudósítsam s papírját átadjam; azonban eselédjei, ön maga — — — szóhoz sem engedtek jutni . . .

— Azt hiszem e körülmény nem elégséges ok . . .

— Nem uram, legalább nem lett volna szabad elég oknak lenni arra nézve, hogy az ön bizalmával visszaéljek, ezt, elismerem; hanem uram, én gyermekéim óta atyátlan árva valék, s midőn az ön családjában egyszerre oly sok szivre, oly meleg fogadtatásra találtam, a rég nélkülözött szerencse anynyira megtántorított, hogy nem volt elég erőm a boldogság poharát ajkamtól eltávolítani a nélkül, hogy édességét egy pillanatra megizeljem.

— Kicsoda ön, fiatal ember?

— Én uram, Bernier kapitány fia vagyok. Épen a jogot végeztem, midőn szerencsétlenségemre négy évvel ezelőtt atyámat a halál elragadta. Vagyon nem örököltem tőle, mert ő is csak nyugpénzből élt, halálával pedig ez is megszűnt. Ezután igen nehéz napok következtek reám; nem tudtam mihez kezdjek? Ügyvédi oklevelem volt

ugyan, de pártfogók hiányában nem kaptam egy ügyet sem, szóval, ügyetlen ügyvéd voltam. — Egy ideig vértanúsággal megküzdöttem mostoha sorsommal, midőn azonban láttam, hogy minden törekvésem siker nélkül marad, bátorságom hanyatlani kezdett s először életemben kezdtem könyezni szegénységem felett. Végre Párisba indultam azon halvány reménnyel, hogy itt talán a vasuti igazgatóságnál valami állomást szerezhettek. Ekkor ismerkedtem meg Paul de Cerignyvel; a többit tudja ön uram.

— S teljesült-e reménye az állomást illetőleg?

— Igen és nem.

— Hogy érti ön ezt?

— A vasuti igazgatóság jó darab ideig csak szép szavakkal és üres ígéretekkel tartott. Eleintén kész pénz gyanánt fogadtam ezen ígéretek, később azonban beláttam, hogy ha ez még sokáig így tart, csizmáim nem fogják kiállani a sok futkározást. Lemondtam tehát e reményemről is, s utolsó próbául, a napokban atyám egyik barátjához fordultam. Ennek pártfogása mellett aztán sikerült végre, itt Havréban alkalmazást nyernem, s most főszállítmányos vagyok egy kereskedőhájon, mely holnap az Antillákra vitorlázik.

— Holnap? — kiáltá Bieuville ur meglepetve.

— Igen holnap.

— És nem hágy-e ön itt semmit vissza, amitől a megválás fájdalmakat okozna önnek?

Eduárd arca e szavakra egészen elborult. Kebeleiből fájdalommal sohajtás tört fel, azután szomorúan lecsüggesztette fejét.

— Hadd maradjon ez az én titkom.

— De ha én önt bensőleg kérémb, hogy velem is közölje?

— Nem tenném uram. Elégedjek meg e helyett azon nyilatkozattal, hogy pillanatnyi tévedésemért keserűen böhödöm, mert egy oly emléket viszek el innen magammal —

kozta magát, s felhatalmaztatott annak kijelentésére; hogy ez irányban is a legmegnyugtatóbb biztosítást nyerte.

Az értekezlet a miniszterelnök nyilatkozatát hosszan tartó lelkes eljenzéssel fogadta.

Végül előadta a miniszterelnök azon válasz tartalmát, melyet Mezei Ernő interpellációjára a miskolci regalevillongás tárgyában adni szándékozik.

Az értekezlet a választ helyeslő tudomásul vévén, véget ért.

Vihar az osztrák képviselőházban.

Tegnap már bővebben megemlékeztünk azon nagy vitáról mely az osztrák képviselőházban a nyelvkérdés felett folyt. Ma már tudjuk az erős harez eredményét is, a mennyiben megtörtént az a furcsa eset hogy valamennyi indítvány pró et contra beadott az mind elvetetett s az osztrák képviselőház határozat nélkül hagyta félbe a vitát. A nemzetiségiek erős harca volt ez egymás ellen, mely — mi tagadás benne — a német elem vereségével végződött még is, mert hűen tükrözi vissza azt, hogy az osztrák képviselőházban, a németesség nincsen túlsúlyban. Hogy az ellenzetiesek sem bírták keresztül vinni a maguk indítványát, az meg azt mutatja, miszerint az erők nem tömörültek, az eszme nincsen tisztázva köztük s hogy az érdekek kölcsönös kiegyenlítése nélkül fogtak az oppozícióhoz.

A német nyelvnek államivá tétele ellen legerősebben érvelt a vita utolsó napján Madajski a többség előadója, mondván „hogy a tartományi nyelv rendezése a birodalmi tanács hatásköréhez tartoznék”, bírálat alá veszi az államnyelv érdekében hangzottak értelmzéseket, és kifejti, hogy Ausztriában a 19. cikk értelmében minden nyelv a szükséghez és viszonyokhoz képest elvileg állami nyelv. Szónok a német nyelv érvényét nem tagadja, de kétségbe vonja annak címét, ha azt osztrák államjogra és az osztrák államegységre akarják alapítani. Gyakorlati érvényesítést a német nyelv csak is a közigazgatás terén bírhat. A németnek mint államnyelvnek behozatala által a központosításra nyujtatnék szabadalom, mely nagy ellenzésre talál. Nemzeti kérdések a törvényhozásban csak egyhangú vagy nagy szótöbbséggel történt elfogadás által volnának szerencsésen megoldhatók, mi azonban a betervezett indítványok egyikével sem fog megtörténni. Szónok ellenzi Schönener és Coronini indítványait, és megjegyzi, hogy Grocholski indítványa saját kifejtésű szellemnek egészen megfelel.

Következik a szavazás. A ház valamennyi szavazattal kettő ellenében elfogadta az elnök javaslatát, mely szerint a betervezett indítványok fölött következő sorrendben történik a szavazás: t. i. 1. Grocholski indítványa, 2. a bizottság többsége által, 3. Coronini által, 4. Schönener által, 5. a bizottság kisebbsége által és végre Coronini által betervezett indítvány fölött tétetik fel a kérdés.

A Grocholski indítványa, a többség javaslata, Schönener indítványa, egymás után vetetett el, de midőn a Wurmbrand-Sturm féle indítvány felett történt a szavazás, az addig visszavo-

sított szívére tette kezét — mely valószínűleg rövid időn meg fog ölni.

— U tudjuk, hogy szokott ön meghalni!

— Csálódik ön! — viszonzá az ifjú szomorú mosollyal — halálom ezuttal becsléletes lesz.

— Az ürdögbe uram, — fakadt ki Bieuville ur — ezt kikérjük magunknak! — Ehhez meg nekem is van szólásom és... Clemencenek is.

Mit akar ön ezzel mondani? — kérde Eduárd élénken.

— Hát elfelejtette ön már hogy leányom.

— Ó beszéljen kérem, az istenért beszéljen!

— Csak azon feltétel alatt, ha ön megígéri, hogy nem fog meghalni.

— Ó nem, nem fogok meghalni, élni akarok.

— Bizhatok-e szavaiban?

— Isteneim, már hogy ne bizhatna, ha... Ha leányomat önnek adom, ugy-e?

A szegény ember arca olyan halálthallvány lett, hogy Bieuville ur csaknem megjéjt tőle. A legnagyobb sorscsapás nem debentette volna ugy meg, mint most a váratlan boldogság.

— A manóba! csak nincs roszul ön?

— Ó nem uram, csak nem tudom, éberem vagyok-e vagy álmodom?

— S ha álmódni találna?

— Ohajtanám hogy soha fel ne ébredjek.

— No csak álmódjon, — nevetett jószívűleg az öreg ur — majd felébresztem én. Ön engem három hónappal ezelőtt irgalmatlanul megrtált, hanem most visszaadom a kölcsönt. Rosz ember, önnek nem szabad az Antillákra menni, hanem ide ni! — ezzel kitérte karjait s atyai kebelére ölelte a tul boldog ifjút.

Hanem már most siessünk a nőkhöz —

nult miniszterek is beléptek a terembe, a baloldal részéről a meglepetés és méltatlankodás kifejezésével fogadtattak. A karzat, amely szintén észrevette a miniszterek belépését, tartós és élénk püsszegésben tört ki. Ziemalkovskij miniszter az elnökhöz fordulva mondá: Kérem elnök ur, védjé meg a minisztereket.

Erre a szavazás meg-megújuló tüntetések között megkezdődött s eredménye az lett hogy ezen indítvány is 186 szóval 155 ellen elvetetett.

(Most a jobboldalra kerül a tapsolás sora; cselekszi is olyan erővel, mint megelőzőleg a baloldal. Emez püsszeg és tiltakozik. A karzatok résztvesznek mindkét oldalnak a tüntetésében, a mennyiben a község nagyrésze a baloldal tüntetésének viharosan tapsol, míg a jelenlevő nem nemekek hangos kiáltásokkal fejezik ki rokonszenvüket pártfeleik iránt. A karzaton ropant zaj támad; a jobboldal viharosan követeli a karzatok kiürítését.)

Elnök a rakonzátlanok karzatot kiürítetteti.

E szerint mint fentebb jeleztük minden indítvány elvetetvén az ügy határozat hozatal nélkül ért véget.

— A bereczki kerületben a képviselő választás tegnap ejtetett meg gróf Horváth Toldy Lajos egyhangú megválasztásával. Az új képviselőt, ki a szabadelvű párt hive, küldöttségileg hívták meg a választók közé s itt meleg szavakkal köszöntö meg a nyert bizalmat.

A debreczeni színház és tűzbiztonsága.

Ismerteti: B. S. debreczeni főparancsnok.

A debreczeni színház egy minden oldalról szabadon álló épület. Építetett 1861—1865-ig Skalniczy Károly, budapesti építész terve szerint: ünnepélyesen megnyitott 1865. augusztus hó 20-án. A nézőtér patkóalakú s be van rendezve.

a) a földszinten 196 támlás-székekkel, 8 páholyokkal 52 zártszékekkel és 365 — méter álló-helylyel.

2) az első emeleten 19 páholylyal,

c) a második emeleten 14 páholylyal és 73 zártszékekkel,

d) a harmadik emeleten (vulgo: karzat.) 128 méter hosszú, 6 sorba osztott, számozatlan ülőhelylyel. (2 mtrre 5 egyént számítva, 320 nézőre).

Az emeleti nézőhelyek boltozott körfolyosókkal vannak körülvéve; ezen körfolyosók nappali világítással bírnak, 2 méterrel szélesebbek s jobbról balról, nappali világítással bíró nyughelyekkel ellátott, szögbe tört, kölépészetekkel vannak összekötve.

A földszinti nézőhelyiség szintén körfolyosó által vették körül; a körfolyosó nappali világítással van ellátva. A támlásszékekből 2 ajtón, az álló helyről egy ajtó, a zártszékekről 2 ajtón lehet a körfolyosóra, onnan 3 nagy 2—2 méter széles ajtón a fölépőre, előcsarnokba s innen 5 ajtón a szabadba jutni. Az ajtók mind kifelé nyílnak.

A színház, melyre a földszinti körfolyosó mindkét végén levő vasajtókon át lehet jutni, — a nézőtérrel vasajtókkal, vasfüggönnyel s tűzfalall teljesen el van zárva

szólt Bieuville ur szemeit törölgetve, mert azt a leányt még beteggé teszi a bizonytalanság.

Eduárd nem mondatta magának kétszer, hanem kalapját ragadta s a másik pillanatban már mindketten kiűn voltak az utcán Bieuville ur szállása felé.

Az ajtó előtt Eduárdnak meg kellett állnia egy percze, hogy lélegzetet vehessen.

Bieuville ur benyitott s midőn Clemence atya mellett az elő-halottat is megpillantotta, örömteljes sikoltással ugrott fel anyja mellől.

Eduárd térdre vetette magát a két nő előtt.

— Asszonyom! Clemence! kiáltá karjait esdőleg kiterjesztve — megbocsáthat-e nekem?

Balगतag! nem tudta, hogy épen az ölte volna meg a szép gyermeket, ha meg nem bocsáthatna neki.

Clemence halvány arcán a boldogság hajnalra pirult fel! de az áruló pirt most már nem anyja kebelén, hanem az Eduárdnak rejtette el.

Mi történt volna azonban, ha a vakas Eduárdot Paullal össze nem hozta volna? Tudja a jó Isten! Anyi bizonyos, hogy nem így történt volna. De hát így történt s nekünk nincs semmi kifogásunk ellene.

Bieuville Clemence kisasszony, az orvosok nagy megelégedésére, teljesen felépülve, virító egészséggel hagyta el a tengeri fürdőt s a maison-laffittei kastélyba visszatérve, nem sokára Bernier ur nője, ki annyira meg van vele elégedve, hogy csupán kedvéért nem bálna, ha két élete volna, hogy mindakettővel neki éljen.

s külön fedéllel bír. A színpadot a mellék-helyiségektől, u. m. az öltözőktől, éneketertem, kézi rakár, kellekes kamarától, vasajtók teljesen elválasztják.

Az öltözők a színpad két oldalán földszint és emeleten; a ruhatár, igazgatói iroda az emeleten balra vannak elhelyezve. A diszletraktár a színházhoz van építve úgy, hogy azt a színpadtól csak egy vasajtó választja el.

A festő-terem a diszletraktár felett, az emeleten van, a színpadtól vasajtók által záratik el.

A színpadról az öltözők előtt elvonuló tűzbiztos folyosóra 4 vasajtón, innen a szabadba 2 ajtón, a színpadról közvetlen a szabadba egy valóságos kapun lehet kijutni.

A színház minden tekintetben való kényelemre számítva építetett, s ennél fogva abban folyót zugok, kényelmetlen közlekedési sötét, lépcsők nem találhatók.

A mi a színház biztonságát illeti, az, vízviszonyainkat tekintetbe véve teljesen kielégítő.

A színpad el van látva hat viztartó káddal, egyenkint 15—20 hektoliter vizmennyiség magába fogadására. A viztartó kádak vízvezető csövekkel és tűzcsapokkal vannak ellátva, kendertömlővel és sugárcsővel felszerelve.

Ezen tömlő és sugárcsővel felszerelt vízcsapokból 4 a színpadon, az oldalfalak mögött, 2 a zsinór-padlason, jobbról-balról egy-egy (összesen 4) puttony feckendő (extincteur) van felállítva, valamint vízzel telt vedrek; vizes pokróczok, szivacsok az állfalak mögött készletben tartatnak.

A színház ezen tűzoltó felszerelése, az önkéntes tűzoltó egyesület által naponta adott tűzorség (1 órparancsnok 2 zászó, 2 szivattyús) által kezeltek. A színház a tűzoltó-őrtanyával s a rendőrkapitányi hivatal helyiségével villanyos jelzőkészülékkel van összekötve.

A színház összes kijáratai megfelelő feliratokkal és stearin-gyertya lámpásokkal vannak ellátva.

A légszesz vezeték, ugy a színpad, mint a nézőtér, mint az öltözők, folyosók és lépcsőket illetőleg külön vezetékkel bír, s a színpadi légszesz kezelő által semmi körülmények közt teljesen — a színpad kivételével — el nem zárható. A gáz-órakat magában foglaló kamara kulcsa előadás alatt a tűzorség parancsnokánál van.

A színház, a színi személyzet s a nézőközönség tűz és illetve életbiztonsága tárgyában Debreczen sz. kir. város hatósága szabályrendeletet alkotott (a budapesti hatóságtól szabályrendelet nyomán) s azt részletes utasításokkal (a rendőrség, tűzorség, színi személyzet részére) is ellátván, a folyó színi-évtábla életbe is léptette.

A debreczeni színház vasfüggönye a Schlickféle fővárosi vas ütüde és gépyárban készült vas-pléh lemezekből van összeállítva s felállítva közel 10.000 forintba került; felhuzása 18 másodperczet vesz igénybe, leeresztése néhány másodperczel kevesebb; kezelése 2 emberre van bízva.

A nézőtér a fő-csillárán kívül, oldalvilágítással is bír.

A színház nézőtérének, színpadjának és körfolyosóinak fűtésére 3 lég-fűtő-kemence van beállítva, még pedig a nézőtér padozata alatt, kettő pedig a színpad alatt azonban tűzbiztosan elfalazva s kettős vasajtókkal elzárva.

Az arany.

Írta: Coppe Ferencz.

Midőn de Hem Lucien utolsó százfrankos bankjegyet is a bankrhoz vándorolni látta és a játéksztaltól, melyen kis vagyonának ezen küzdelemre összekapart romjait elvesztette, felemelkedék: a szédlésnek egy neme fogta el, és azt hitte, hogy mindjárt összerogy.

Zavart fővel és remegő lábakkal vetette le magát a bórpadra, mely a játéktérmen körülfutott. Néhány pillanatig mereven maga elé tekintett a terembe, melyben ifjúságának legszebb éveit temette el; látta a játékszónak a három lámpától megvilágított fejét, halotta az aranyak könnyű gördülését a zöld szöveten, arra gondolt, hogy tönkre van téve, el van veszve, majd az jutott eszébe, hogy otthon egy fiókban vannak ordonanz-pisztolyai, melyek apjának de Hem tábornoknak, aki akkor még csak egyszerű kapitány volt, Zateha megrohanásánál olyan kitűnő szolgálatot tettek; aztán a bágvadtság erőt vett rajta és mély álomba merült.

Midőn fölébredt, a fali órára tekintett és constálta, hogy alig félóraig aludt. Egy ellenállhatlan érzés vett erőt a szabad éjt levegőt szívni. — Háromnegyed volt tizenkettőre.

Amig felemelkedett és karjait nyujtózta, eszébe jutott hogy épen karácsony este van és az emlékezet gunyjátéka által, mint kis gyermeket látta magát, amint cipőjét lefekvés előtt a kályhába dugta.

E pillanatban az öreg Dronski, a lengyel (igy van a könyvbe vezetve), a játékbank egyik oszlopa, közeledett hozzá és piszkos, ősz szakállába néhány szót mormogott.

— Kölcsönözzön nekem egy öt frankost, uram. Két nap óta nem mozdultam ki a korból és a „tizenhét” két nap óta nem jött ki. Nevéssen ki ha úgy tetszik, de én

A színház két éjjeli tűzört tart; az egyik esti 10 órától éjféltán 2 óráig, a másik éjféltán 2 órától reggeli 6-ig végzi az őrjáratot. Az őr ellenőrző órával bír, melylyel a színház négy különböző helyén lánczra erősített órákuleshez kell mennie, s a kulcsot az órába alkalmazva megfordítani. Mindenik kulcs a másiktól 1/4 óra távolságra esik. Ha az előre megjelölt órában a körjárat meg nem kezdetik, reggel a jelentés alkalmával az óra az éjji őrt elárulja.

Reggeli 6 órától az esteli előadásig a házmaster köteles a színházi személyzetre ügyelni s a dohányszás és a nyílt világgal való járás tilalmát ellenőrizni. Két állandó bentlakó színházi tűzoltó, az új szabályrendelet értelmében az 1884-dik évben fog alkalmaztatni.

Napi hírek.

— Eljegyzés. László Alajos ur városunk egyik legnépszerűbb tekintélyes polgárának fia László Imre es. k. tart. huszár hadnagy e hó 24-én váltott jegyet Tarnócson (s nem Turócz, mint egyik helyi lap írta) Bernáth Ilon a kisasszonnyal Bernath Zsigmond volt főispán kedves szép unokájával. Zavartalan boldogságot kívánunk az ifjú párnak.

— A debreczeni szabadelvű kör által az „Arany-Bika” szállodában f. hó 26-án rendezett bál alkalmával Tóth Antal ur 10 frtot, Simonffy Sámuel, Steinfeld Antal, Horváth István urak 5—5 frtot, Horogh József, Fisbein Ignác urak 4—4 frtot, mgs gr. Degendorf József ur és Pálffy Dániel, Márk Endre, Jámbor Ferencz urak 3—3 frtot, Vincze Lajos (Köbánya) Harsányi János Kuczik Gábor, Papp Ferencz, Szabó Antal, Nemes Kálmán, Simonffy Imre, Szabó Kálmán, Lengyel Imre, Sesztina Lajos urak 2—2 frtot, Bősözörményi Pál (Köbánya) Kovács János (Köbánya) Gyarmati István, Borus József, Nagy Lajos, Kelnér Dávid, Körner Adolf, Somogyi Imre, Vársáry István, Vársáry András, Laky Lajos, Urbányi József, Borus Lajos (Nagyvárad) Lakatos Gábor, Gonda István, Tasnády István, Csáky György, Harsányi István, Géressy Kálmán, Balogh Mihály, Goróvi Miksa, Nagy Mihály, Fehér Domokos urak, Inczedy Józsefné és Kapros Józsefné úrnő 1—1 frtot kegyeskedtek felülfizetni. E szíves adományokért hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Márk Endre b. elnök, Balthigh Géza b. pénztárnok.

— Borászati előadás. Ploha Károly borászati vándortanárnak tegnap délután megtartotta felolvasását a városaháza nagytermében. A népszerű nyelven írott felolvasást, mely a bor helyes kezeléséről adott fontos utasításokat a nagyszámu hallgatóság élénk figyelemmel kísérte s végül zajosan megjelenezte.

— Jókainé debreczeni jubileuma, a „Viitoriul” legújabb számában igen rokonszenves hangon van leírva.

— Ditrőné asszony jutalomjátéka a jövő héten kedden lesz. Ez alkalomból a művésznek egyik kiváló szerepét a „Hamupipó-ké” játsza el. Ugyanez volt jutalomjátéka Budán is, s akkor a budai közönség nagy ovatióban részesítette.

— Névnagyvarosítás. Faulveter Vilmos jönevű kártyos ugy a maga mint kiskoru gyermekeinek nevét Földesire változtatta.

— Tempefői. A jövő hét nevezetes

le hagyom a kezemet vágni, ha éjféltkor nem jön ki ez a szám.

De Hem Lucien vállat vont; annyija sem volt a zsebében, amivel ezen hely törzsvendégei „a lengyel száz sous”-jának szoktak nevezni. Az előszobába ment, kalapját és felső kabátját vette és a lázas ember gyorsaságával futott le a lépcsőkön.

Négy óra óta — ezen idő óta volt Lucian a játékbankban — nagy hő esett és a Páris központján levő meglehetősen szűk magas házak képezte utca egészen fehér volt. A fekete-kék égen hideg csillagok ragyogtak.

A megkopasztott játékos borzadt bundája alatt és utnak indult, lelkében folyton kétségbeesett gondolatokkal tépelődve és többet gondolt mint valaha a pisztolyokra, melyek fiókjában heverték. De alig tett néhány lépést, midőn egy szívzaggató látvány előtt hirtelen megállott.

Egy vendéglőnek hatalmas kapuja előtt hirtelen megállott.

Egy vendéglőnek hatalmas kapuja előtt ült egy kópádon egy kis hat vagy hét éves leányka.

Az erős hideg daczára elaludt és szegény fejcsékeje s kedves vállacskaí a falnak egyik zugában összezsugorodva támaszkodtak a jéghideg köre. Egyik cipője feloldozott lábairól és előtte hevert.

Gépileg nyult de Hem Lucian nadrágzsebébe; de eszébe jutott, hogy egy perczel ezelőtt egy árva huszast sem talált ott, melyet a legénynek borralalókép adhatott volna.

A részvét ösztönszerű érzése fogta el közelebb lépett a kis leányhoz és tán el akarta vinni, hogy éjjeli menhelyet biztosítson számára, midőn a havon heverő cipőben valami ragyogót pillantott meg.

Lehajlott. Egy loudur volt.

Valamely jótékony személy, kétségtelemül hölgy ment erre, látta karácsony este az alvó gyermek előtt a cipőt és titkon nagy-

színházi t... k e l Elek... operettje... iránt város... kozik.

— Mu... látszasanak... egyes kis ad... rapodik és t... ezek által a... szem söt tu... midőn azt d... pesti és kol... lelyk ország... és fentartva... áll a harma... földön, hol... sága teremt... sebb pénzal... zsufova be... egy régiség... gyedik és le... alakjaival.

már a jövő... sárnap nyit... a szünetke... urvacsoaráj... közönség leg... áll, s a fel... uri rendlöl... lán azért is... egy kis tolu... sem aggaszt... már is meg... merit terjesz... száma és ér... podik. A vid... kiknek mint... nap d. e. 10... séggel nyit... Szentpé... spaporította... 1861-ben ki... bankjeggyel... VIII. o. tanu... g a t y á s ö... bár mindig sa... elpusztulni, a... szokott falni... és így nagyb... gos csapásá... hát nem pusz... tani kellene... m á n I I I . o... régi, ritka sz... nem bronzból... szép zöld réz... látszik, hogy... mert azon mó... tából kikerült... van minden ré... ezt megelőző... kaptam a ná... Rákosról; s e... indimók fölt... indította arra... gészünket Pul... korszak előtt... fel. Csak az il... manyozása ált... nemlére, mivel... ságot deríteni... rek mindenkit... birtokában va... azt a muzeum... a tudomány sz... ezen 1884. jan

színházi t... k e l Elek... operettje... iránt város... kozik.

— Mu... látszasanak... egyes kis ad... rapodik és t... ezek által a... szem söt tu... midőn azt d... pesti és kol... lelyk ország... és fentartva... áll a harma... földön, hol... sága teremt... sebb pénzal... zsufova be... egy régiség... gyedik és le... alakjaival.

már a jövő... sárnap nyit... a szünetke... urvacsoaráj... közönség leg... áll, s a fel... uri rendlöl... lán azért is... egy kis tolu... sem aggaszt... már is meg... merit terjesz... száma és ér... podik. A vid... kiknek mint... nap d. e. 10... séggel nyit... Szentpé... spaporította... 1861-ben ki... bankjeggyel... VIII. o. tanu... g a t y á s ö... bár mindig sa... elpusztulni, a... szokott falni... és így nagyb... gos csapásá... hát nem pusz... tani kellene... m á n I I I . o... régi, ritka sz... nem bronzból... szép zöld réz... látszik, hogy... mert azon mó... tából kikerült... van minden ré... ezt megelőző... kaptam a ná... Rákosról; s e... indimók fölt... indította arra... gészünket Pul... korszak előtt... fel. Csak az il... manyozása ált... nemlére, mivel... ságot deríteni... rek mindenkit... birtokában va... azt a muzeum... a tudomány sz... ezen 1884. jan

színházi t... k e l Elek... operettje... iránt város... kozik.

— Mu... látszasanak... egyes kis ad... rapodik és t... ezek által a... szem söt tu... midőn azt d... pesti és kol... lelyk ország... és fentartva... áll a harma... földön, hol... sága teremt... sebb pénzal... zsufova be... egy régiség... gyedik és le... alakjaival.

már a jövő... sárnap nyit... a szünetke... urvacsoaráj... közönség leg... áll, s a fel... uri rendlöl... lán azért is... egy kis tolu... sem aggaszt... már is meg... merit terjesz... száma és ér... podik. A vid... kiknek mint... nap d. e. 10... séggel nyit... Szentpé... spaporította... 1861-ben ki... bankjeggyel... VIII. o. tanu... g a t y á s ö... bár mindig sa... elpusztulni, a... szokott falni... és így nagyb... gos csapásá... hát nem pusz... tani kellene... m á n I I I . o... régi, ritka sz... nem bronzból... szép zöld réz... látszik, hogy... mert azon mó... tából kikerült... van minden ré... ezt megelőző... kaptam a ná... Rákosról; s e... indimók fölt... indította arra... gészünket Pul... korszak előtt... fel. Csak az il... manyozása ált... nemlére, mivel... ságot deríteni... rek mindenkit... birtokában va... azt a muzeum... a tudomány sz... ezen 1884. jan

színházi t... k e l Elek... operettje... iránt város... kozik.

— Mu... látszasanak... egyes kis ad... rapodik és t... ezek által a... szem söt tu... midőn azt d... pesti és kol... lelyk ország... és fentartva... áll a harma... földön, hol... sága teremt... sebb pénzal... zsufova be... egy régiség... gyedik és le... alakjaival.

már a jövő... sárnap nyit... a szünetke... urvacsoaráj... közönség leg... áll, s a fel... uri rendlöl... lán azért is... egy kis tolu... sem aggaszt... már is meg... merit terjesz... száma és ér... podik. A vid... kiknek mint... nap d. e. 10... séggel nyit... Szentpé... spaporította... 1861-ben ki... bankjeggyel... VIII. o. tanu... g a t y á s ö... bár mindig sa... elpusztulni, a... szokott falni... és így nagyb... gos csapásá... hát nem pusz... tani kellene... m á n I I I . o... régi, ritka sz... nem bronzból... szép zöld réz... látszik, hogy... mert azon mó... tából kikerült... van minden ré... ezt megelőző... kaptam a ná... Rákosról; s e... indimók fölt... indította arra... gészünket Pul... korszak előtt... fel. Csak az il... manyozása ált... nemlére, mivel... ságot deríteni... rek mindenkit... birtokában va... azt a muzeum... a tudomány sz... ezen 1884. jan

színházi t... k e l Elek... operettje... iránt város... kozik.

— Mu... látszasanak... egyes kis ad... rapodik és t... ezek által a... szem söt tu... midőn azt d... pesti és kol... lelyk ország... és fentartva... áll a harma... földön, hol... sága teremt... sebb pénzal... zsufova be... egy régiség... gyedik és le... alakjaival.

már a jövő... sárnap nyit... a szünetke... urvacsoaráj... közönség leg... áll, s a fel... uri rendlöl... lán azért is... egy kis tolu... sem aggaszt... már is meg... merit terjesz... száma és ér... podik. A vid... kiknek mint... nap d. e. 10... séggel nyit... Szentpé... spaporította... 1861-ben ki... bankjeggyel... VIII. o. tanu... g a t y á s ö... bár mindig sa... elpusztulni, a... szokott falni... és így nagyb... gos csapásá... hát nem pusz... tani kellene... m á n I I I . o... régi, ritka sz... nem bronzból... szép zöld réz... látszik, hogy... mert azon mó... tából kikerült... van minden ré... ezt megelőző... kaptam a ná... Rákosról; s e... indimók fölt... indította arra... gészünket Pul... korszak előtt... fel. Csak az il... manyozása ált... nemlére, mivel... ságot deríteni... rek mindenkit... birtokában va... azt a muzeum... a tudomány sz... ezen 1884. jan

színházi t... k e l Elek... operettje... iránt város... kozik.

— Mu... látszasanak... egyes kis ad... rapodik és t... ezek által a... szem söt tu... midőn azt d... pesti és kol... lelyk ország... és fentartva... áll a harma... földön, hol... sága teremt... sebb pénzal... zsufova be... egy régiség... gyedik és le... alakjaival.

már a jövő... sárnap nyit... a szünetke... urvacsoaráj... közönség leg... áll, s a fel... uri rendlöl... lán azért is... egy kis tolu... sem aggaszt... már is meg... merit terjesz... száma és ér... podik. A vid... kiknek mint... nap d. e. 10... séggel nyit... Szentpé... spaporította... 1861-ben ki... bankjeggyel... VIII. o. tanu... g a t y á s ö... bár mindig sa... elpusztulni, a... szokott falni... és így nagyb... gos csapásá... hát nem pusz... tani kellene... m á n I I I . o... régi, ritka sz... nem bronzból... szép zöld réz... látszik, hogy... mert azon mó... tából kikerült... van minden ré... ezt megelőző... kaptam a ná... Rákosról; s e... indimók fölt... indította arra... gészünket Pul... korszak előtt... fel. Csak az il... manyozása ált... nemlére, mivel... ságot deríteni... rek mindenkit... birtokában va... azt a muzeum... a tudomány sz... ezen 1884. jan

színházi újdonsága Rákosi Jenő és Erkel Elek „Tempelői” című eredeti operettje lesz. A debreczeni tárgyu operette iránt városunkban nagy érdeklődés mutatkozik.

Muzeum. — Bármily csekélyeknek látszassanak a csaknem naponként befolyó egyes kis adományok, mégis hatalmasan gyarapodik és tekintélyben folyvást emelkedik ezek által a mi főiskolai muzeumunk s hiszem sőt tudom, hogy nem mondok sokat, midőn azt állítom, hogy hazánkban a budapesti és kolozsvári muzeumok után, — melyek országos költségek vannak berendezve és fenntartva, — határozottan a debreczeni áll a harmadik helyen, s egyedül áll az alföldön, holott ezt csak a közönség buzgó-sága teremtette és tartja fen minden legkisebb pénzalap nélkül, már négy terem van zsúfolva berendezve: kettő ásványokkal egy régiségi és népművelési tárgyakkal; a negyedik és legnagyobb az állatvilág tipikus alakjaival. Az állat- és régiségi muzeum már a jövő vasárnaptól elkezdve minden vasárnap nyitva fog lenni 10—12 óráig, kivéve a szüneteket s azon vasárnapokat, melyeken urvacseréjét osztanak. Igaz, hogy a látogatók közönség leginkább ifjakból és gyermekekből áll, s a felnőttek mind a polgári, mind az uralmi rendtől még kevesebben látogatják, talán azért is, mert sokszor bizony van itt egy kis tolongás; de ez engem legkevésbé sem aggaszt; mert a gyermekekre és ifjakra már is meg van ennek hatalmas képző és ismeret terjesztő hatása; s a felnőtt látogatók száma és érdeklődése is folytonosan gyarapodik. A vidékiek még többen látogatják, a kiknek mint szinte a helybelieknek is minden nap d. e. 10., d. u. 4 óra után szives készséggel nyitom és mutatom meg. — Ujabban Szentpéteri Ferencz II. o. tanuló szaporította bankjegyjelvényünket egy 1861-ben kibocsátott egy rubelnek muszka bankjeggyel. — Steinfeld Mihály VIII. o. tanuló hozott egy elevenen elfogott gatyás örvölyt (Buteo lagopus); bár mindig sajnálom, mikor egy-egy ilyen látok elpusztulni, melyből mindegyik fel tud s fel szokott fálni naponként 20—24 mezei egeret, és így nagyban akadályozza azoknak országos csapássá való elszaporodását; ezeket tehát nem pusztítani, hanem inkább szaporítani kellene. Végezetre Bernáth Kálmán III. o. tanuló ajándékozott egy ósregi, ritka szép és tanúságos csákányt, mely nem bronzból, hanem veres rézből van ötvözve szép zöld rézozsdával vastagon belevve. Ugy látszik, hogy még használatban sem volt, mert azon módon van, a mint az üntő mintából kikerült, felületén még most is rajta van minden rípac és apróbb kifolyás. Már ezt megelőzőleg két ilyen veresréz csákányt kaptam a nádudvari határról s egy vésőt a Rákosról; s ezek a veresrézből készült szármak főként hazánkban találhatók, s ez indította arra derék tudósunkat s kitűnő régészünket Pulszky Ferenczet, hogy a bronzkorszak előtt egy veresréz korszakot vegyen fel. Csak az ilyen leletek gyűjtése és tanulmányozása által lehet az emberiség őstörténelmére, mivelődése fejlődésére némi világosságot deríteni. Ennélfogva tisztelettel felkérlek mindenkit, a ki valamely ósregi tárgynak birtokában van, vagy birtokába jut, adja be azt a muzeumba; itt nem véz el, hanem a tudomány számára meglesz őrizve. Debreczen 1884. jan. 31. Kovács János tanár.

szerű alamizsnát tett bele, hogy a kis elhagyott hitvány Jézuska adta ajándékban és szerencsétlenségére daczára bizon és reméljen némileg a gondviselés jószágában.

Egy louis! Ez a kis koldusnőnek sok, sok napra nyugalmat biztosított, és Lucien föl akarta kelteni, hogy ezt neki megmondja midőn mintegy hallucinációkép egy hangot hallott — a lengyel vonatott hangját — mely egészen halkán e szót mormogá:

— Két nap óta nem mozdultam ki a körből és a „tizenhetes” két nap óta nem jön ki Le a hagynom a kezemet vágni, ha éjjelkor nem jön ki ez a szám.

Ekkor a huszonhárom éves fiatal embernek, aki becsületes szüléktől származott, fényes katonai nevet viselt és soha becsületes cselekedetét nem vitt végbe, iszonyu eszméje támadt.

Egy pillantással meggyőződött, hogy maga van a pusztá utczába; térdét meghajtva remegő kezét óvatosan kinyújtotta és ellopta a louis'ort a leesett cipőből. Aztán teljes erejével nekiiramodva futott vissza a játékbarlangba, fölmászott a lépcsőkön, felesapta az átkozott terem ajtaját azon pillanatban hatolt be, midőn a fali óra a tizenkettőtől az első ütötte, a zöl asztalra tette az aranyat és felkiáltott:

— A „tizenhetes”-re!

— És a „tizenhetes” nyert. Kezének egy mozdulatával tette meg a harmadikat louis-t vörösré. Vörös nyert. A hatvenkét louis-t ugyanazon színen hagyta. Vörös ismét kijött. És így ment ez kétszer-háromszor mindig ugyanazon szerencsével.

Már egy halom arany és bankjegy volt előtte. Minden kombinációja sikerült. Az ember hajlandó volt hinni, hogy a kis elefánt-sonst meg van delejzve, vagy megbabonázva ezen játékos tekintete által és engedelmeskedik neki.

Mintegy tíz órában visszanyerte azt a nyomorult pár ezer frankos jegyet (utolsó

Vetélytársak. Nines veszélyesebb a világon mint a féltékenység ördöge mert ha ez fölébred, akkor működésében nem ismer határt, hanem féket vesztele dul és pusztít. A féltékenység mindenben veszélyes, de legveszélyesebb a szerelmben. Egy lezajlott táncmulatságon x. kisasszonyunk udvarlója nem a legnagyobb figyelmet és előzetekénységet mutatta vele szemben, mint azt ezelőtt tenni szokta, hanem a szöke y. kisasszony bájának magasztalásával volt elfoglalva egész estén át. E körülmény folytán x. kisasszony szerelmes szívében felébredt a féltékenység ördöge és csak a mama nagy rábeszélő te-hetségének lehetett tulajdonítni, hogy a fiatal hölgy vetélytársainak szöke hajfortéibe nem ragadt, a nagy közönség szemé láttára. Volt is rá oka. Az eddigi hiúságos udvarló még csak egy toutra sem hitta, egy pohár lemondával sem kínálta meg, míg y. kisasszony-nal ugyancsak járta a táncokat és szünet-közben a szöke firtú hölgynek a czákrázza esemegével nagyban kedveskedett. Mikor x. nagysám ezt látta, megragadta anyját karon és meg sem állott véle a gard, des robes-ig, hol gyorsan magára öltötte felöltőjét és — haza távozott. Másnap fenyegető levelet írt vetélytársnőjének, hogy jól vigyázzon magára mert ha szíve választottját eleséltíttja, fel fogja keresni a jós és boszorkány asszonyokat, valamint a varázslókat s utat módot ezek segítségével találni arra, hogy a kisasszonyt az árnyékvilágból elköltöztesse. — Ezek után itélve, a kisasszony valószínűleg nihilista nő.

Ki jökor két, aranyat lél. Sokszor halotta Cs. J. uram e közmondást, de mindannyiszor nagyot nevetett rajta, mert nem ment a fejébe az, hogy ha jökorabb két fél, akkor mindjárt kezébe pottyán az arany tallér. Nem is két fél előbb, mint 7—8 óraker, mert mestersége miatt bizony aludhatott volna egész napon át is. A napokban, nem tudni mi okból a szokott időnél korábban kelt fel és egy kis jó italt, vagy a hogy ő nevezni szokta: „gyúgyiért” indult el a pálinkás boltba. Kezében göröcsőn szorította a néhány krajczart, de a feletti örömben, hogy a „gyúgyi” nemskára beönti a „garaton” szinte tapsolni kezdett, elfeledve azt, hogy egyik kezében pénz van. Így történt, hogy a pénzt kezéből kiejtette s az a járda melletti folyókába esett. Nosza neki fogott a kereséshez. Felgyürte kabátja ujjait mindkét kezén és úgy kotorászott a pocsolójában. A szerencse istenasszonya kedvezett neki, mert a pénz szép széken megtalálta. Ujult örömmel indult meg hát a pálinkás boltba a hol jól begyűzött, aztán fizetett. Az üzlet tulajdonos meglepetéssel a sáros pénzt s úgy találta, hogy egy krajczárral több van, mint a mennyit pálinkát adott. Cs. uram visszakapta az egy krajczárt, de milyen nagy volt bámulata, mikor a becsületes boltos azt mondta neki, hogy azért a „fényes krajczárért akár egy hónapig is gyúzhat”. — Az aranyat Cs. uram ott találta a sárban, mikor pénzt kereste. Most már hisz a közmondásnak: „Ki jökor két, aranyat lél!”

Aranybányát fedezett föl véletlenül Broz Alajos erdélyi földbirtokos a hunyadmegyei Stanizsa község területén. Vadászás közben akadt egy területre, mely állítólag 1—1½ méter vastag telléreket rejt. Kutatási engedéllyel a bányát feltárta s annak

menedék-eszközét), melyeket ma este elvesztett.

Most egyszerre két-háromszáz louis'ort tett és csakhamar visszatért öröklött vagyonát, melyet néhány év alatt elvert, sőt még ezen felül is nyert. Játéküzletében le sem vetette fekete bundáját, ennek minden zsebébe telerakta akkor már bankjegyekkel és arany hengerekkel, és most már kabátjának, nadrágjának és mellényének külső belsei zsebei telve voltak. Sietett az utcára, hol a gyermeket hagyta. — Ott feküdt meg, arca megüvegesedett, kialudt, mozdulatlan szemgolyókat enged látni. — Iszonyu gondolat villant agyán keresztül: száját a gyermekére tette, de lehetet nem jött abból...

Amig Lucien a lopott louis'orral vagyont szerzett, addig ez a kis hajléktalan gyermek meghalt, meghalt a hidegtől.

Lucien nagy lelki fájdalma egy kiáltásban akart kitörni... öröklődött, hogy ezt tehessen öröklődése következtében felébredt a borzasztó álomból a terem padján, a hol kevéssel éjjel előtt elaludt és a játékbank le-génye, a ki reggel öt óra tájban utolsónak tivozott el, sajátlatból feküdni hagyta...

Lucien elment elzalogosította óráját, megfürdött megreggelizett és belépett önkéntesnek az első afrikai vadászszeregbe.

Ma de Hem Lucien hadnagy, egyedül zsoldjából él és megél abból. Egyike a legjózanabb gondolkodású tisztnek és sona kártyához nem nyúl. Sőt úgy látszik, hogy még takarékoskodni is talál módot.

A minap ugyanis egyik bajtársa, a ki öt távolságra követé, látta a mint egy kapu alatt elaludt spanyol leánykának alamizsnát adott.

A bajtárs elég indiskret volt megnézni, hogy mit adott Lucien a szegény leánykának. A kíváncsi fiatal ember nagyon meg volt lepve a szegény hadnagy nemesszívű sége által. De Hem Lucien egy louis'ort tett a kicsi kezébe.

128-adrészt területét az orsz. erdészeti egyesületnek ajánlotta fel.

Levágta a felesége fülét egy tót származású, de Magyar János nevű szabó-mester Miskolcon. Összeperelt a különben lármás és olykor iszákos feleségével, s olyan dühbe jött, hogy rávágott egy nagyot s véletlenül úgy találta megszuítani a felesége egyik fülét, hogy az levált s véresen esüngöt alá. A járásbírósnál kérdőre vonták az indulatos atyafit, mire ez azzal védekezett, hogy „megvágta őt a pálinka meg a nyelve.”

Egy vigjátékiró házassága. Scribe a szellemes francia vigjátékiró házasságának a története, melyet legközelebb elevenítették fel a francia lapok, oly különös, mintha csak magának Scribe-nak valamely vigjátékából volna merítve. Scribe 1839-ben, midőn már 100,000 franknyi járadéka volt műveinek jövedelméből, kamatra akart kiadni 200,000 frank megtakarított összeget.

Ügynöke egy gazdag borkereskedőhöz utasította, ki a kölcsön fejében 800,000 frank értékű ingatlant akart lekötöni. De már be volt arra táblázva a kereskedő leányának 200,000 franknyi hozománya s e körülmény miatt abban maradt az üzlet. Nyolcz nappal utóbb bájos fiatal hölgy jelent meg a költőnél, Biolay asszony, a borkereskedő leánya s maga és férje által aláírt okiratot nyújtott át, mely szerint, hogy kimentsék atyjukat pillanatnyi pénzzavarából, Scribe-nek engedik át a jelzálog elsőbbséget. Pár évvel utóbb ügynökénél ebédelt a költő; szóba jött a tenebbi kölcsön, és Scribe látszólag közönyösséggel tudakozódott a szép hölgy után, akivel annak idején üzleti összkötötésben állott. Megtudta, hogy özvegy s — pár hónappal utóbb Scribe asszonynya lett Biolay asszony.

Irodalom és művészet.

× „**Leiki buzgóság hangjai**” cím alatt Surányi Gyula imádságokat adott ki „a magán és családi élet vallásosságának emelésére.” Az imádságok könyvet szerzője, Révész Bálint püspöknek ajánlotta. A könyv helybeli ösmert könyvtárhoz adják. Csáthy Károlynál jelent meg.

× Az „**Ország-Világ**” legújabb száma Degré Alajos szerkesztésében Vargyasné Petz Vilma asszony, a hazai nőnevelés e fáradszón munkájának arzenekét adja. Közleményei közül kiemeljük Szemere Miklós kiadatlan költeményét. „A jó Istenhez”, s azt, hogy e számban egy rég elhalgatott jeles írónktól találunk elbeszélést: „Egy csók nem a világ”, írta Podmaniczky Frigyes báró.

— „**Brüsszeli kereskedelmi muzeum**” szímmel Gelléri Mór egy kis füzetet írt „különös tekintettel egy Budapesteni létesítendő keleti kiviteli muzeumra.” Szerző alaposan tanulmányozta a brüsszeli muzeumot, kellő szakismerettel ismerteti azt, és ügyes utmutatásokat ad arra nézve, miként kellene Budapesten egy kiviteli muzeumot szervezni.

CSARNOK.

Az élet rövidsége.

Gyakran úgy elmúlik az emberi élet, mint a lehellet, mely szétoszlott mielőtt még észre lehetett volna venni. Számítalam ember csak azért születik, hogy meghaljon; számtalan elenyved idő előtt. Még ott is, hol az élet már biztosíva látszik lenni s erős alapról tör fel; mennyi esetlegnek marad kitéke! Olyan, mint egy égő méces viharban és esőben; minden pillanatban kialakhatik.

Nem esoda tehát, ha a statisztikai összeállítások összegéből az emberélet közepértartama csak mintegy 33 évre tehető.

Angolország 27 millió lakosai közt 1851 évben 500,000 volt 70 éves, 129,000 80 éves; 90 éves 10,000; 95 éves 2000, és száz éves nem több 319-nél.

A biblia ugyan egyáltalában nem fukarkodik az évek számával; s régi okiratok szerint volt két latin király; egyik 600, másik 800 éves.

Azonban ezen adatok oly mesések és oly kevésé érdemelnek hitelt, hogy rajtuk következtetést alapítani épen nem lehet.

Sőt biztos történelmi kuforrásokból kitetszik, hogy általában véve a régiebb időkben sem éltek az emberek tovább, mint jelenleg.

Azonban az élő lények között az ember leghosszabb életű. Kevés állat él tovább az embernél. Ezek a czethal, az elefánt; néhány madár és hüllő. Az orrszarvu és a viziló legfölebb 70 évet él; a teve legfölebb 40; a szarvas 30; a nagyobb macskafajta állatok, a marha, ló, szamár, 25; a kutya-faj 18; a juh, kecske, 12; a macska 10; a nyul és tengerinyul 8; és az egér 5—6 évet ér.

Ki kell említeni ama körülményt, hogy az élettartama nagy befolyással van a nem.

A nőnek természetűl fogva csöndesebb, nyugodtabb szervezete van, s ennél fogva az élet benyomásai iránt nem oly fogékony, mint a nyugtalan férfi. Azonkívül a nőre kisebb része nehezkezik azon terheknek, mik létünkkel oly szorosan össze vannak kapcsolva. A mindennapi kenyérről való gondoskodás, az időviszonyok megkímélés a nőt a külvilággal a férfinnak kell közlekedni. E viszonyt

pedig nagyra tekintetbe lehet venni. Kiténik ez abból, hogy 20 éves korig a férfinnak száma sokkal tulnyomóbb; a 20 évesben már tulhaladja a nőnem, s azonfelül a férfinnak a nőnem mellett mindinkább kevesbül, s majdnem elenyésszik.

Mindenki tudja, hogy pálya és életmód mily nagy befolyással vannak az élettartamra. Hány ember rontja meg életkereseti módjával mellét és emésztését. A meghajlott szabó, a köhécselő kőfaragó, a rekedt gözmozdonyvezető; mind oly emberek, kik, hogy mai kenyerök meglegyen, holnapra a halált hívják vendégül. A szabad levegő ellenben és elegendő testi mozgás az élet fenntartásának üdvös befolyással van; különösen pedig a lelki és testi nyugalom és nyugodtság.

És valóban, ha összehasonlításokat tesszünk, legelől találjuk a papot, kinek testétől sem kell megtagadni, s ki bücsészi nyugalommal nézi a természetet s az embereket maga körül. Legközelebb áll hozzá a kereskedő, 65 évi közép élettartammal. Azután következik a földművelő 61-éves, a katonas 59-éves, a hivatalnok 58-éves, a művész 57-tel.

A föld összes lakosságát 1000 millióra lehet tenni. Meghal ezek közül évenként 33,333,333; naponként 91,824, óránként 3,730; perczenként 60; tehát minden másodperczben. Ezen megholtaknak negyedrésze még gyermekek volt, két negyedrésze pedig 20-ik éve előtt halt meg. Ezer ember közül 10 lesz 65 éves, és csak egy éri el a századik esztendő.

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

Budapest, jan. 31. A képviselőház mai ülésén benyújtott a költségvetési bizottság jelentése; létfőn tárgyalatik. Következik a főrendiház üzenetének tárgyalása. A miniszterelnök jegyzőkönyvi határozatot indítványoz, hogy mitűn nincs kilátás arra, hogy a felsőház a javaslatot elfogadja, az ne küldessék vissza, a ház azonban a kormányt utasítja, hogy alkalmas időben a házasságjog szabályozására megfelelő javaslatot nyújtson be. Irányi ostorozza, hogy a felsőház indigenához fordult, hogy a felsőház állítja, hogy a függetlenségi párt jelenleg azért tanúsít zsidóellenes magatartást, hogy választásoknál minél több kerületet nyerjen, azután megint zsidóbarát lesz.

Róma jan. 31. A hadügyminiszter az olasz hadsereg számára lovak szállítására magyar kereskedőcéggel kötött szerződést.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Aközönség figyelmébe.

Tisztelettel köztudomásra hozom, hogy mátol kezdve a

péksüteményt

a fogyasztó közönségnek minden reggel házhoz hazaküldöm, s 13 darabot számítok 20 krajczárjával.

Megrendelhetni a n.-várad-utczai üzletben és a piacz-kisuj-utca szegletén levő sütemény áruhámban.

Minél tömegesebb megrendelést kér

Sáska Károly.

Farsangi tréfás estély.

Vilmos Lajos

söresarnokában

pénteken febr. 1-én

Boka Samu

zenekara közreműködése mellett rendkívül tréfás

farsangi estély

tartatik, mely alkalommal a n. é. vendégek, különböző tréfás meglepetésekben fognak részesülni.

Gussmann Róbert

vendéglőjében

kisuj-utczán,

naponta jó ételeket és mindenféle friss

italokat kaphatni a legutányosabb áron.

Kosztot bérletben (Abonnement) is kaphatni.

